

کارشناس «آتیه‌نو» به پرسش‌های شرکای اجتماعی پاسخ می‌دهد

نحوه بهره‌مندی از بیمه ورزشکاران

گزارش

سازمان تأمین اجتماعی به‌عنوان بزرگ‌ترین سازمان بیمه‌گر کشور با جامعه‌عظیمی از مخاطبان در ارتباط است که غالباً با قواعد و قوانین این سازمان بزرگ آشنایی کافی ندارند. «آتیه‌نو» تلاش

- نحوه بهره‌مندی مشاوران تیم‌های ورزشی از بیمه تأمین اجتماعی
- کاهش میزان دستمزد انتخابی در بیمه توافقی
- خرید بیمه سابقه‌سربازی با وجود بیمه نبودن
- نحوه تبدیل بیمه توافقی به بیمه اختیاری

احمد فاضلی

کارشناس سازمان تأمین اجتماعی

دارد با بهره‌گیری از تجربیات کارشناسان، شرکای اجتماعی را با ظرایف قانونی این حوزه آشنا کند. موضوعاتی که در این شماره به بررسی آنها می‌پردازیم عبارت‌اند از:

در منطقه غرب تهران با مجوز شرکت حمل‌ونقل پیک با دیا پنج نفر موتورسوار و دو نفر ریسپشن نمایندگی پیک موتوری دایر کرده‌ام. اگر بخواهم بر سنل را بیمه تأمین اجتماعی کنم مبلغ حق بیمه ماهانه هر نفر چقدر است؟

در نمایندگی‌های پیک موتوری اگر پرسنل از کارفرمای خود حقوق ماهانه دریافت کنند و به نوعی رابطه استخدامی و مزدگیری داشته باشند، مشمول بیمه اجباری سازمان تأمین اجتماعی خواهند بود. پرسنل این قبیل مشاغل دارای دستمزد مقطوع هستند. در شهرهای بیش از ۵۰۰ هزار نفر جمعیت دستمزد روزانه موتورسوار با ۱/۴ برابر حداقل دستمزد، معادل ۲ میلیون و ۴۷۷ هزار و ۲۰۰ ریال و دستمزد روزانه ریسپشن با ۱/۵ برابر حداقل دستمزد، معادل ۲ میلیون و ۶۵۴ هزار و ۱۴۰ ریال است. از اول سال جاری نیز پنج درصد دیگر به ضرایب مذکور افزوده شده و کارفرما مکلف است علاوه بر دستمزد ماهانه، مبلغ ۲۰ میلیون ریال دیگر بابت مزایای رفاهی و انگیزه‌ای و حق مسکن در لیست‌های ارسالی منظور کرده و از جمع ارقام مذکور ۳۰ درصد حق بیمه کسر و به حساب سازمان تأمین اجتماعی واریز کند.

شرکت خدماتی در یکی از شهرستان‌های استان کرمانشاه هستیم. اخیراً در کنار شرکت ما یک کارگاه مسگری راه‌اندازی شده که صاحب آن خودش استادکار است و دو نفر فروشنده و وود دست دارد. او خواسته تا از شما بپرسم نحوه بیمه کردن و میزان حق بیمه ماهانه کارگران کارگاه او چقدر است؟ (ضمناً تصمیم دارد خودش را نیز بیمه کارفرمایی کند).

ابتدا باید کارفرمای کارگاه مسگری ضمن مراجعه به شعبه تأمین اجتماعی با ارائه مدارک اجاره‌نامه یا مالکیت محل کارگاه و مدارک هویتی خود، پرونده مطالباتی تشکیل دهد. کارگاه‌های مسگری دستمزد مقطوع دارند. اگر شهرستان مورد نظر کمتر از ۵۰۰ هزار نفر جمعیت دارد دستمزد روزانه فروشنده و وود دست برابر با حداقل دستمزد و معادل یک میلیون و ۷۶۹ هزار و ۴۲۸ ریال محاسبه می‌شود. با توجه به اینکه در کارگاه‌های دارای دستمزد مقطوع، دستمزد روزانه کارفرما باید معادل حداکثر دستمزد مقطوع همان کارگاه باشد لذا در کارگاه مسگری دستمزد روزانه کارفرما با ۱/۲ برابر حداقل دستمزد و معادل ۲ میلیون و ۱۲۳ هزار و ۳۰۰ ریال و نرخ حق بیمه کارگران ۳۰ درصد، اما نرخ حق بیمه کارفرما ۲۷ درصد است. همچنین از اول سال جاری پنج درصد دیگر به ضریب دستمزد مقطوع‌ها اضافه شده است.

دختر من در رشته تکواندو با کسب مدال طلا قهرمان ملی شناخته شده است. آیا در رابطه با خبر جدید بیمه ورزشکاران، قهرمانان ملی نیز می‌توانند بیمه تأمین اجتماعی شوند؟

بله، قهرمانان ملی نیز شامل دستورالعمل بیمه ورزشکاران هستند. شما می‌توانید دختر خودتان را با یکی از نرخ‌های ۱۴ درصد و یا ۱۸ درصد در قالب بیمه صاحبان حرف و مشاغل آزاد بیمه ورزشکاران کنید.

به اتفاق مادرم از مستمری بازماندگان پدرم استفاده می‌کنیم. قرار است در سال آینده در کنکور شرکت کنم. اگر در دانشگاه پذیرفته شوم آیا مستمری بازماندگان من قطع می‌شود؟

خیر، اگر فرزندان فاقد شغل و شوهر باشد مجاز است از مستمری بازماندگان بهره‌مند شود و چون دانشجوی بودن شغل تلقی نمی‌شود، لذا در صورت قبولی در کنکور و اشتغال به تحصیلات دانشگاهی مستمری بازماندگان شما قطع نمی‌شود.

راننده اتوبوس بین شهری هستیم. آیا صحت دارد که حق بیمه رانندگان بین شهری افزایش یافته است؟

بله، طبق مصوبه مورخ ۱۴۰۲/۹/۱۴ هیأت مدیره سازمان تأمین اجتماعی ضریب دستمزد کلیه رانندگان بین شهری اعم از اتوبوس، کامیون، کامیونت، مینی‌بوس، وانت‌بار و سواری از اول مهرماه سال ۱۴۰۲ افزایش یافته است. ضریب دستمزد روزانه اتوبوس و کامیون از ضریب ۱/۵ برابر حداقل دستمزد به ۱/۶۵ برابر حداقل دستمزد افزایش پیدا کرده، لذا حق بیمه ماهانه اتوبوس بین شهری در پنج‌ماهه نیمه دوم سال ۱۴۰۲ معادل ۱۱ میلیون و ۸۲۴ هزار و ۲۱۸ ریال و اسفندماه سال جاری معادل ۱۱ میلیون و ۴۳۰ هزار و ۷۷ ریال است.

شرکت قطعه‌سازی خودرو و مبلغ زیادی بدهی اجرایی دارد. مقداری از تولیدات شرکت توسط اجرائیات سازمان تأمین اجتماعی توقیف و در انباری داخل شرکت نگهداری می‌شود. آیا می‌توانیم با فروش اموال بازداشت شده بدهی اجرایی را پرداخت کنیم؟

طبق مقررات پس از بازداشت اموال، نقل‌وانتقال آن از طرف مدیون و یا صاحب مال ممنوع است. با این حال بدهکار در صورتی می‌تواند اموال بازداشت‌شده را با اطلاع اجرائیات به فروش برساند که قبل از معامله و یا در حین انجام معامله، کل بدهی اجرایی و هزینه‌های مربوطه را پرداخت کرده باشد.

۲۴ سال و شش‌ماه است بیمه‌شده تأمین اجتماعی شاغل در چند شرکت دولتی هستیم. با توجه به اینکه ۱۹ سال از مدت مذکور مربوط به اشتغال در مشاغل سخت و زیان‌آور بخش دولتی است، آیا می‌توانم شش‌ماه دیگر با ۲۵ سال سابقه پرداخت حق بیمه بازنشسته شده و سنوات ارفاقی دریافت کنم؟

جهت استفاده از قانون بازنشستگی مشاغل سخت و زیان‌آور در بخش خصوصی داشتن ۲۰ سال متوالی و یا ۲۵ سال متناوب در شغل سخت و زیان‌آور الزامی است. بیمه‌شدگان تأمین اجتماعی که در شرکت‌ها و مؤسسات دولتی و شهرداری‌ها شاغل هستند و قسمتی از شغل آن‌ها مربوط به مشاغل سخت و زیان‌آور است، اگر حداقل ۲۵ سال سابقه اشتغال و پرداخت حق بیمه داشته باشند به شرطی می‌توانند از اشتغال در مشاغل سخت و زیان‌آور در مؤسسات دولتی استفاده کنند که ۲۰ سال از سابقه ۲۵ سال، مربوط به مشاغل سخت و زیان‌آور باشد. لذا بعد از یک سال که سابقه اشتغال شما در مشاغل سخت و زیان‌آور به ۲۰ سال برسد می‌توانید درخواست بازنشستگی کنید. ضمناً برعکس بخش خصوصی در بخش دولتی به ازای هر یک سال انجام وظیفه در مشاغل درجه یک، یک ماه سابقه ارفاقی، مشاغل درجه (۲) برای هر یک سال، دو ماه و مشاغل درجه (۳) به ازای هر یک سال، سه ماه سابقه ارفاقی در نظر گرفته می‌شود و حداکثر سنوات ارفاقی پنج سال است.

کمکم مربی یکی از تیم‌های ورزشی هستم و ۳۹ سال سن دارم. در خبرها آمده بود که ورزشکاران می‌توانند بیمه تأمین اجتماعی شوند. آیا کمکم مربیان نیز مجاز هستند بیمه تأمین اجتماعی شوند؟ نحوه ثبت‌نام چگونه و میزان حق بیمه پرداختی، ماهانه یا سالانه است؟

بله، طبق دستورالعمل جدیدی که صادر شده علاوه بر ورزشکاران، مربیان و کمکم مربیان نیز اگر فاقد پوشش بیمه‌ای خاص دیگر و همچنین فاقد رابطه مزدگیری از کارفرما باشند، می‌توانند در قالب بیمه اختیاری یا بیمه صاحبان حرف و مشاغل آزاد بیمه تأمین اجتماعی شوند. در خصوص بیمه اختیاری داشتن حداقل ۳۰ روز سابقه قبلی پرداخت حق بیمه و در صورت نداشتن سابقه مذکور با ارائه کارت پایان خدمات سربازی مجاز هستند بیمه اختیاری شوند. برای بیمه صاحبان حرف و مشاغل آزاد، افرادی که کمتر از ۵۰ سال سن دارند (مثل شما) و بدون داشتن سابقه قبلی پرداخت حق بیمه، می‌توانند از این نوع بیمه صرفاً با یکی از نرخ‌های ۱۴ درصد و یا ۱۸ درصد بهره‌مند شوند. دستمزد مبنای کسر حق بیمه برای افرادی مثل شما که فاقد سابقه پرداخت حق بیمه هستید به انتخاب متقاضی بین حداقل دستمزد و حداکثر دستمزد (هفت برابر حداقل دستمزد) مصوب شورای عالی کار در سال مربوطه است که باید به‌صورت ماهانه پرداخت شود.

مشاور پزشکی یکی از تیم‌های مطرح کشور هستم. آیا مشاوران تیم‌های ورزشی می‌توانند با نرخ ۱۲ درصد و حداقل دستمزد از بیمه صاحبان حرف و مشاغل آزاد استفاده کنند؟ ضمناً ثبت‌نام به‌صورت غیر حضوری نیز انجام می‌شود یا خیر؟

بله، در دستورالعمل جدید مربوط به بیمه تأمین اجتماعی ورزشکاران به مشاوران تیم‌ها نیز اشاره شده است. در این نوع بیمه مشاغل آزاد صاف نرخ‌های ۱۴ و ۱۸ درصد مدنظر قرار گرفته و شامل نرخ ۱۲ درصد نیست. همچنین ثبت‌نام بیمه ورزشکاران و مشاوران و... به‌صورت حضوری در شعب تأمین اجتماعی و یا کارگزاری‌ها و به‌صورت غیر حضوری از طریق خدمات غیر حضوری سازمان تأمین اجتماعی به نشانی (tamin.ir) قابل دسترسی است.

مدت یک سال است با معرفی مرکز وکلا و کارشناسان رسمی و مشاوران خانواده قوه قضائیه با عنوان مشاور خانواده بیمه توافقی شده‌ام. از آنجا که در زمان عقد قرارداد سابقه قبلی پرداخت حق بیمه نداشتیم، دستمزد مبنای کسر حق بیمه را پنج برابر حداقل دستمزد انتخاب کرده‌ام. چون میزان حداقل دستمزد در سال جاری افزایش یافته و در سال آینده نیز افزایش خواهد یافت؛ آیا می‌توانم میزان دستمزد انتخابی خود را به دو برابر حداقل دستمزد کاهش دهم؟

بله، چون دستمزد مبنای کسر حق بیمه بیمه‌شدگان توافقی با توجه به سن بیمه‌شده و میزان سابقه قبلی پرداخت حق بیمه و به‌شکل پلکانی به انتخاب متقاضی است، بیمه‌شده بعد از عقد قرارداد و پس از مدتی پرداخت حق بیمه، در صورت تمایل می‌تواند با لحاظ جدول دستمزد‌ها، دستمزد مبنای کسر حق بیمه خود را کاهش و یا افزایش دهد.

در اطراف شهر ملارد کارگاه پرورش قارچ خوراکی دارم و سه نفر کارگر در آن مشغول به کار هستند. آیا کارگران کارگاه ما مشمول قانون تأمین اجتماعی هستند تا آن‌ها را بیمه کنم؟

بله، کارگاه‌های پرورش گل و گیاهان دارویی و زینتی و غیرزینتی و همچنین قارچ‌های خوراکی مشمول بیمه تأمین اجتماعی هستند. کارفرمای کارگاه نیز تا پنج نفر کارگر از ۲۰ درصد حق بیمه سهم کارفرما معاف است. به عبارت دیگر نرخ حق بیمه کارگاه شما ۱۰ درصد است (هفت درصد سهم بیمه‌شده و سه درصد بیمه‌بیکاری به عهده کارفرما).

بعد از فارغ‌التحصیل شدن در رشته دامپزشکی، مدت ۱۴ سال بیمه پرداز اجباری بودم. از دو سال قبل تاکنون نیز به عنوان دامپزشک خود را بیمه توافقی کرده‌ام. در عقد قرارداد، دستمزد مبنای کسر حق بیمه را دو برابر حداقل دستمزد انتخاب کرده‌ام. آیا می‌توانم دستمزد خود را به چهار برابر حداقل دستمزد افزایش دهم؟

خیر، متقاضی بیمه توافقی اگر بین ۱۰ تا ۱۵ سال سابقه قبلی پرداخت حق بیمه داشته باشد (مثل شما) دستمزد انتخابی او حداکثر تا سه برابر حداقل دستمزد است. شما می‌توانید دستمزد خود را از دو برابر حداقل دستمزد فقط تا سه برابر حداقل دستمزد افزایش دهید.

از نیمه دوم سال ۱۳۹۴ مدت ۲۰ ماه خدمت سربازی انجام داده‌ام. قبل از اعزام به خدمت دو سال و شش‌ماه سابقه بیمه پرداز اجباری داشتم. بعد از پایان خدمت سربازی نیز تا آخر سال ۱۴۰۱ بیمه پرداز اختیاری بودم و از اول سال ۱۴۰۲ بیمه اختیاری من باطل شده است. تصمیم گرفته‌ام مدت خدمت سربازی را با پرداخت حق بیمه آن به سابقه‌ام اضافه کنم. چون نزدیک به ۹ ماه است بیمه پرداز نیستیم آیا می‌توانم سابقه خدمت سربازی را خریداری کنم؟

طبق دستورالعمل قبلی و رأی دیوان عدالت‌اداری به شماره ۱۰۵۱ مورخ ۱۳۸۶/۹/۲۷ اگر بیمه‌شده‌ای تمایل داشت سابقه خدمت سربازی را خریداری کند، ملزم بود در زمان درخواست بیمه پرداز باشد. بعد از سازمان تأمین اجتماعی به استناد رأی دیگری به شماره ۱۴۴۱ مورخ ۱۳۹۹/۱۰/۱۶ هیأت عمومی دیوان عدالت‌اداری اعلام کرده الزام به بیمه پرداز بودن متقاضی خرید سابقه خدمت سربازی در زمان تقاضا لغو شده است.

بعد از فارغ‌التحصیلی در رشته مهندسی کشاورزی شش‌ماه است بیمه توافقی شده‌ام. آیا می‌توانم با قطع بیمه توافقی، بیمه خود را به بیمه اختیاری تبدیل کنم؟

بله، بیمه‌شدگان توافقی از جمله بیمه‌شده مهندس کشاورزی اگر تمایل داشته باشند مجاز هستند در هر مرحله با قطع پرداخت حق بیمه توافقی، بیمه پرداز خود را با لحاظ ضوابط مربوطه به بیمه اختیاری تغییر دهند.